

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 02.03.2020.- 06.03.2020.**

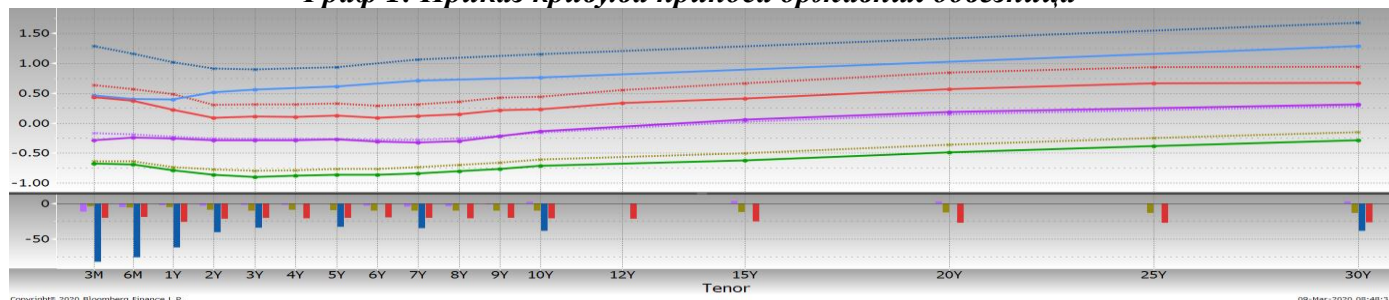
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона			САД			Велика Британија			Јапан		
	28.2.20	-	6.3.20	28.2.20	-	6.3.20	28.2.20	-	6.3.20	28.2.20	-	6.3.20
2 године	-0,77	-	-0,86	0,91	-	0,51	0,31	-	0,11	-0,25	-	-0,28
5 година	-0,76	-	-0,86	0,94	-	0,61	0,33	-	0,13	-0,26	-	-0,26
10 година	-0,61	-	-0,71	1,15	-	0,76	0,44	-	0,24	-0,15	-	-0,12

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	28.2.20	-	6.3.20
3 мјесеца	-0,618	-	-0,653
6 мјесеци	-0,637	-	-0,694
1 година	-0,720	-	-0,776

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 06.03.2020. године (пуне линије) и 28.02.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Негативно расположење тржишта је током протекле седмице било веома изражено услед података о наставку ширења епидемије корона вируса, као и очекиваних негативних утицаја истог на глобалну економију, нарочито у погледу импликација на канале испоруке. Након што је Фед половином седмице донио одлуку да хитно смањи референтну каматну стопу, потражња за сигурнијим инвестицијама је била додатно изражена, па је на глобалном нивоу забиљежен изражен пад индекса акција, као и пад приноса сигурнијих државних обвезница. **Током трговања у петак принос на десетогодишње њемачке обвезнице је забиљежио нови рекордно низак ниво од 0,747%, док су приноси обвезница краћих доспијећа смањени на најниже нивое од септембра прошле године.** У односу на претходну седмицу, приноси њемачких обвезница су забиљежили пад између 9 и 10 базних поена. Истовремено, приноси италијанских обвезница средњег и краћег рока доспијећа, гдје се биљежи најбржи раст броја заражених у Европи, су повећани између 3 и 8 базних поена. Влада Италије је претходне седмице због новонастале ситуације донијела одлуку о затварању свих школа и универзитета, те истовремено водила расправу о износу стимулативног пакета с приједлозима званичника који су се кретали између 3 до 20 милијарди EUR. Током протеклог викенда уведене су додатне мјере након што је објављен податак о наглom броју оболелих током једног дана на сјеверу земље. Bloomberg је објавио вијест да документ Европске комисије наводи да ширење корона вируса представља ризик да Француска

и Италија западну у техничку рецесију, а да би продужење овог феномена могло допринијети „опасној“ спирали негативних утицаја путем неизвјесности и канала финансијских тржишта. Одлука Феда да смањи референтну каматну стопу прије заказане редовне сједнице повећала је шпекулације да би ЕЦБ могла слиједити примјер смањења каматних стопа, па су учесници на тржишту новца у одређеном тренутку у потпуности очекивали да ће на сједници УВ ЕЦБ, која се одржава 12. марта, доћи до смањења каматне стопе на депозите банака за 10 базних поена са садашњих -0,50%. Ипак, до краја седмице ова очекивања су смањена, а последње анкете указују на то да више од половине испитаних економиста очекује да неће доћи до промјена актуелне монетарне политике ЕЦБ, већ да би умјесто тога фокус требало да буде на циљаном дугорочном кредитирању. У посматраном периоду одржан је и састанак министара финансија групе Г7 након којег је саопштено да су они спремни да реагују како би заштитили пад економија, иако су изостављени детаљи мјера које би могле бити подузете, те је саопштено да се ширење корона вируса „пажљиво прати“ као и његов утицај на економије и тржишта. Председавајући еврогрупе Centeno је изјавио да ће све потребне мјере, укључујући и фискалне мјере, бити подузете тамо гдје је то одговарајуће, јер ће исте можда бити потребне да подрже економски раст.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI композитни индекс – ЕЗ (финал.)	ФЕБ	51,6	51,6	51,3
2.	Стопа инфлације – ЕЗ (прелим.)	ФЕБ	1,2%	1,2%	1,4%
3.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г)	ЈАН	-0,4%	-0,5%	-0,6%
4.	Стопа инфлације – Холандија	ФЕБ	-	1,3%	1,7%
5.	Стопа незапослености – ЕЗ	ЈАН	7,4%	7,4%	7,4%
6.	Стопа незапослености – Белгија	ЈАН	-	5,3%	5,3%
7.	Стопа незапослености – Италија (прелим.)	ЈАН	9,8%	9,8%	9,8%
8.	Промјена броја незапослених – Шпанија (у '000)	ФЕБ	5,8	-7,8	90,2
9.	Однос дефицита и БДП-а – Италија	2019. год.	2,2%	1,6%	2,2%
10.	БДП- Италија (Г/Г)	2019. год.	0,2%	0,3%	0,8%
11.	БДП – Италија (квартално) финал.	IV квартал	-0,3%	-0,3%	0,6%
12.	БДП – Ирска (квартално) финал.	IV квартал	-	1,8%	2,1%
13.	БДП – Грчка (квартално) финал.	IV квартал	0,4%	-0,7%	0,4%
14.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г)	ЈАН	1,1%	1,7%	1,7%
15.	Малопродаја – Њемачка (Г/Г)	ЈАН	1,5%	1,8%	1,7%
16.	Малопродаја – Италија (Г/Г)	ЈАН	-	1,4%	0,8%
17.	Фабричке поруџбине – Њемачка (Г/Г)	ЈАН	-5,2%	-1,4%	-8,9%
18.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR)	ЈАН	-4,80	-5,89	-3,72
19.	Индустријска производња – Шпанија	ЈАН	-1,4%	-2,1%	1,1%

САД

Дешавања због ширења корона вируса на глобалном нивоу имала су снажан утицај на финансијско тржиште САД током прошле седмице. **На ванредној сједници FOMC-а, која је одржана 3. марта, је донесена одлука о смањењу референтне каматне стопе за 50 базних поена, на циљани распон од 1,00% до 1,25%.** Ово је уједно и прво ванредно смањење референтне каматне стопе од финансијске кризе, односно од 2008. године, што је сигнал колико Фед узима за озбиљно ефекте ширења корона вируса. Одлука је услиједила након што је скупина седам најразвијенијих индустријских земаља најавила координиране мјере, укључујући фискалне потицаје. Тржишни учесници су очекивали смањење од 50 базних поена, али тек на редовној сједници која је заказана за 18. март. Креатори монетарне политике Феда су као кључни разлог смањења референтне каматне стопе навели заштиту најдуже економске експанзије од ширења корона вируса. Истакли су да су основни показатељи економије САД и даље снажни, али да корона вирус представља све израженије ризике за привредну активност. **Приноси на америчке обвезнице су забиљежили смањење за 33 до 40 базних поена на седмичном нивоу, те је принос на десетогодишње обвезнице на затварању тржишта у петак забиљежио рекордно низак ниво (0,76%).**

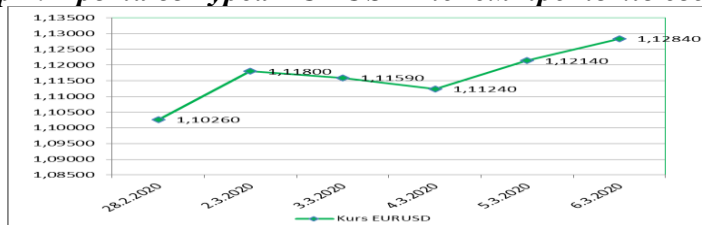
Министар финансија САД Mnuchin је изјавио да треба разликовати економски утицај ризика ширења корона вируса од финансијске кризе из 2008. године. Mnuchin је истакао да званичници администрације раде с међународним партнерима и прате ланце снабдијевања, а касније је саопштено да је Бијела кућа одобрила 8,3 милијарде USD хитне помоћи за санирање посљедица корона вируса.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености	ФЕБ	3,6%	3,5%	3,6%
2.	Промјена запослених нефармерски сектор	ФЕБ	175.000	273.000	273.000
3.	Промјена запослених приватни сектор	ФЕБ	160.000	228.000	222.000
4.	Промјена запослених прерађивачки сектор	ФЕБ	-2.000	-12.000	-5.000
5.	Захтјеви за хипотекарне кредите	28. ФЕБ	-	15,1%	1,5%
6.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	29. ФЕБ	215.000	216.000	219.000
7.	Bloomberg индекс потрошачког повјерења	1. МАР	-	63,0	63,5
8.	Залихе у велепродаји (М/М) (финал.)	ЈАН	-0,2%	-0,4%	-0,2%
9.	PMI индекс услужног сектора (финал.)	ФЕБ	49,4	49,4	53,4
10.	Обим поруџбина трајних добара (финал.)	ЈАН	-0,2%	-0,2%	2,8%
11.	Фабричке поруџбине	ЈАН	-0,1%	-0,5%	1,9%
12.	Трговински биланс (у млрд USD)	ЈАН	-46,1	-45,3	-48,6
13.	PMI индекс прерађивачког сектора F	ФЕБ	50,8	50,7	51,9
14.	Потрошња грађевинског сектора (М/М)	ЈАН	0,6%	1,8%	0,2%

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст с нивоа од 1,1026 на ниво од 1,1284, што представља раст од 0,62% на седмичном нивоу.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Из ВоЕ је саопштено да ће подузети одговарајуће кораке како би заштитили стабилност, те ће блиско сарађивати с Министарством финансија Велике Британије с циљем да се осигурају сви потребни кораци да се заштити финансијска и монетарна стабилност у условима повећане забринутости због ширења корона вируса. Гласноговорник премијера Johnsona је изјавио да ће користити сва расположива средства како би све било спремно на ширење корона вируса. Гувернер ВоЕ Carney је изјавио да креатори политика широм свијета раде на „моћном и правременом“ одговору на економске ударе који су дошли под утицајем корона вируса који је појачао страх од нове глобалне рецесије. Carney је истакао да су глобалне комуникације међу централним банкама широко отворене, те је додао да је разумно очекивати одговоре који ће обухватити комбинацију фискалних мјера и иницијатива централних банака. Аналитичари очекују да ће у наредним данима ВоЕ и ЕЦБ објавити додатне стимулативне мјере, након што је Фед изненадио ванредном одлуком да смањи референтну каматну стопу. Нови гувернер ВоЕ Bailey који ће наслиједити Carneya након 16. марта, је изјавио да ће Централна банка радити у координацији с Министарством финансија како би се помогло економији у случају негативних ефеката изазваних корона вирусом. Bailey је изјавио да је већ разговарао с министром финансија Sunakom о координацији и сарадњи. Инвеститори тренутно сматрају да постоји шанса од 60% да ће ВоЕ смањити референтну каматну стопу за 50 базних поена, односно на 0,25% на сједници у овом мјесецу, док поједини економисти очекују да би ово смањење могло одмах да се деси. Главни

преговарач ЕУ за Брегзит Barnier је упозорио на озбиљна неслагања с Великом Британијом након што су стране у преговорима окончале прву седмицу преговора о будућим односима. Такође, он је одбио захтјев Владе Велике Британије да оконча рани споразум о приступу лондонских банака јединственом тржишту. Приликом обраћања у Бриселу, Barnier је истакао да двије стране воде рачуна о неколико кључних питања: политика конкуренције, гдје ЕУ жели да се Велика Британија обавезе на тзв. равноправне услове тржишног дјеловања како би се спријечило да економија буде у паду, кривично правосуђе и владавину закона, гдје се Велика Британија жели повући из Европског суда правде и Европске конвенције о људским правима. Велика Британија је објавила да почиње трговинске преговоре са САД, док је премијер Johnson обећао да ће се водити тешким преговорима како би тестирао „специјалне везе“ између двије државе.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI прерађивачки сектор F	ФЕБ	51,9	51,7	51,9
2.	PMI грађевински сектор	ФЕБ	49,0	52,6	48,4
2.	Нето потрошачки кредити (у млрд GBP)	ЈАН	1,0	1,2	1,3
3.	Хипотекарни кредити	ЈАН	68.000	70.900	67.900
4.	Монетарни агрегат М4 (Г/Г)	ЈАН	-	4,7%	3,8%
5.	Званичне резерве (у мил USD)	ФЕБ	-	1.809	2,162

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, док је апрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,86027 на ниво од 0,86470, док је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,2823 на ниво од 1,3048.

ЈАПАН

Иако су дешавања због корона вируса и током протекле седмице наставила снажно утицати на глобална финансијска тржишта, приноси на јапанске обвезнице нису забиљежили значајније промјене. Почетком седмице гувернер BoJ Kuroda је изјавио да ће BoJ предузети све неопходне кораке за стабилизацију тржишта потресеног утицајем ширења корона вируса на глобалном нивоу. Наиме, BoJ је купила рекордни дневни износ ETF-ова након што се гувернер Kuroda обавезао да ће осигурати велику ликвидност кроз куповине активе. BoJ је купила укупно 101,4 милијарде JPY (0,94 милијарде USD) ETF-ова, што је највећи износ од када је BoJ почела инвестирати на тржишту акција у децембру 2010. године. Премијер Јапана Abe је изјавио да ће Влада те земље понудити финансијску помоћ малим и средњим предузећима у оквиру другог круга хитних мјера против утицаја ширења корона вируса. Према резултатима Bloomberg истраживања већина економиста очекује да ће BoJ на сједници која се одржава 19. марта увести додатне монетарне стимулансе, док ће референтна каматна стопа остати непромијењена.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

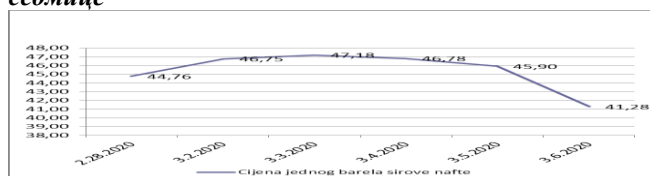
Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Званичне резерве (у млрд USD)	ФЕБ	-	1.359,0	1.342,3
2.	Водећи индекс Р	ЈАН	91,1	90,3	91,0
3.	Коинцидирајући индекс Р	ЈАН	94,5	94,7	94,4
4.	Индекс укупних зарада (Г/Г)	ЈАН	0,2%	1,5%	-0,2%
5.	Монетарна база (Г/Г)	ФЕБ	-	3,6%	2,9%
6.	PMI индекс прерађивачког сектора F	ФЕБ	-	47,8	48,8
7.	PMI индекс услужног сектора F	ФЕБ	-	46,8	51,0
8.	Капитална потрошња (Г/Г)	IV квартал	2,5%	3,5%	7,1%
9.	Индекс потрошачког повјерења	ФЕБ	38,1	38,4	39,1

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст с нивоа од 118,99 на ниво од 119,05. JPY је апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад с нивоа од 107,89 на ниво од 105,39 (најнижи ниво од новембра 2016. године).

НАФТА И ЗЛАТО

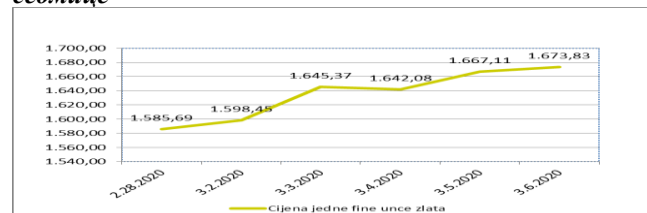
На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 44,76 USD (40,59 EUR). Почетком седмице цијена нафте је забиљежила раст под утицајем очекивања значајнијег смањења обима производње од стране ОПЕС-а, као и стимуланса које би могле појачати централне банке како би ублажиле забринутост и негативне ефекте ширења корона вируса. Након што је ОПЕС предложио смањење производње за 1 милион барела дневно, цијена је наставила да биљежи благи раст. Од сриједи протекле седмице одржани су министарски панели ОПЕС+ који нису резултирали споразумом о смањењу поднуде нафте, којем се противи Русија. Reuters је пренио изјаву неименованог извора да Русија није спремна на веће смањење обима производње, те да сугерише наставак постојећег обима производње према тренутном смањењу до краја другог квартала. Међутим, поједини чланови ОПЕС-а желе ново смањење обима производње за 1-1,5 милиона барела дневно. Током састанка који је одржан у четвртак прошле седмице, чланице ОПЕС-а су предложиле веће смањење обима производње за додатних 1,5 милиона барела дневно у другом кварталу текуће године, иако Русија још увијек није подржала овакав приједлог. Поједини аналитичари попут Jeffrey Currie из Goldman Sachs Group Inc. сматрају да смањење производње за 1,5 милиона барела дневно у априлу или мају заправо не доноси значајну корист нити може помоћи у садашњем окружењу, јер се пад тражње дешава сада. На затварању тржишта у петак цијена овог енергента је забиљежила пад, који је настављен и почетком ове седмице када је цијена нафте забиљежила највећи пад од Залевског рата из 1991. године. Узрок оваквих околности јесте дезинтеграција чланица ОПЕС+, која је повукла рат цијеном нафте међу највећим произвођачима нафте. На затварању тржишта у петак цијена једног барела нафте је износила 41,28 USD (36,58 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је смањена за 7,77%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.585,69 USD (1.438,37 EUR). Након што су крајем прошле седмице забиљежене појачане распродаје злата с циљем реализације профита, а што је водило паду цијене овог племенитог метала, почетком посматране седмице цијена злата је забиљежила благи раст, дијелом и због очекивања да би Фед могао смањити референтну каматну стопу због ефекта корона вируса на економију. Поред тога, OECD је смањило очекивања економског раста за 2020. годину, те се очекује да ће глобални раст у текућој години износити 2,4%, што је за 0,5% мање у односу на прогнозе из новембра, а што је свакако утицало на цијену овог племенитог метала. Након што је FOMC 3. марта одржао ванредну сједницу у прошлој седмици на којој је донио одлуку да смањи референтну каматну стопу за 50 базних поена под утицајем ефеката изазваних корона вирусом, цијена злата је забиљежила раст. У сриједу је цијена једне fine унце злата осцилирала око 1.640 USD по унци. Директорица ММФ-а Georgieva је изјавила да ММФ очекује да ће ширење корона вируса утицати на то да економски раст у 2020. години буде испод нивоа из 2019. године, те додала да ће ММФ поново ревидирати очекивања у наредним седмицама. Након ових вијести инвеститори су појачали улагања у злато, које је препознато као чувар вриједности, што је последица смањења референтне каматне стопе Феда и снажног пада приноса на десетогодишње обвезнице САД. Крајем седмице цијена злата је наставила да биљежи раст углавном под утицајем забринутости због ширења корона вируса, али и појачаних очекивања да ће водеће централне банке повећати монетарне стимулансе. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.673,83 USD (1.483,37 EUR). Цијена злата је на седмичном нивоу забиљежила раст од 5,56%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.